

Βρυξέλλες, 10 Οκτωβρίου 2024
(OR. en)

14182/24

ENFOPOL 393
ENFOCUSTOM 117
ENV 977
CRIMORG 125
COPEN 441
JAI 1461

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 10 Οκτωβρίου 2024

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 13761/1/24 REV 1

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση του
διασυνοριακού περιβαλλοντικού εγκλήματος
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (10 Οκτωβρίου 2024)

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση του διασυνοριακού περιβαλλοντικού εγκλήματος, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις) κατά την 4049η σύνοδό του στις 10 Οκτωβρίου 2024.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου
σχετικά με την καταπολέμηση του διασυνοριακού περιβαλλοντικού εγκλήματος**

Γενικές παρατηρήσεις

1. Τα περιβαλλοντικά εγκλήματα παραμένουν μία από τις πλέον προσοδοφόρες παράνομες δραστηριότητες, συνιστώντας μείζονα απειλή για την ασφάλεια των πολιτών και των μελλοντικών γενεών της Ευρώπης και του κόσμου εξαιτίας της σημαντικής ζημίας που προκαλούν στο περιβάλλον και της σκόπιμης καταστροφής του για παράνομο οικονομικό όφελος. Η καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος είναι απαραίτητη για την προστασία της ασφάλειας των πολιτών, ωστόσο, παρά το υψηλό διακύβευμα, δεν δίνεται πάντα επαρκής προτεραιότητα σε αυτό το είδος εγκλήματος. Ενώ το περιβαλλοντικό έγκλημα αποτελεί μία από τις προτεραιότητες της ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος που υλοποιείται από την Ευρωπαϊκή Πολυκλαδική Πλατφόρμα κατά των Εγκληματικών Απειλών (EMPACT)¹, η δέσμευση όλων των ενδιαφερόμενων μερών δεν είναι εξ ίσου ισχυρή με εκείνη που αποδίδεται σε άλλες κατηγορίες εγκλημάτων προτεραιότητας.
2. Η κλίμακα της απειλής δεν αναμένεται να μειωθεί σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, ιδίως εφόσον οι εγκληματίες εξακολουθούν να έχουν πρόσβαση σε μια ευάλωτη αγορά και σε ευκαιρίες εύκολου πλουτισμού.
3. Δεδομένου του είδους των απειλών που τίθενται, απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για το περιβαλλοντικό έγκλημα. Αυτή η μορφή εγκληματικότητας, σε μεγάλη κλίμακα, πλήττει αυτή τη στιγμή σοβαρά τα οικοσυστήματα, την υγεία και τα μέσα διαβίωσης των ανθρώπων, την ασφάλεια και το κράτος δικαίου. Τα περιβαλλοντικά εγκλήματα προκαλούν επίσης σημαντική οικονομική ζημία, μεταξύ άλλων αποδυναμώνοντας τη σχετική αγορά με το να την εκθέτουν σε αθέμιτο ανταγωνισμό με παράνομους φορείς εκμετάλλευσης, ιδίως στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων. Έχει καταληφθεί σε μεγάλο βαθμό από εγκληματικά δίκτυα και συνδέεται συχνά με άλλες μορφές σοβαρού εγκλήματος, διαφθορά, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

¹ 7101/23.

4. Τα εγκλήματα που επηρεάζουν το περιβάλλον καλύπτουν πολλές μορφές παράνομης συμπεριφοράς, όπως, για παράδειγμα, παράνομο εμπόριο αποβλήτων, ξυλείας, άγριων ειδών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της γλωρίδας και της πανίδας και των προϊόντων τους, όπως το κρέας άγριων ζώων· παράνομη διακίνηση ορυκτών, πολύτιμα μέταλλα και παράνομη εξόρυξη, καθώς και άλλα αναδυόμενα ζητήματα, όπως απάτη σχετιζόμενη με την ενεργειακή μετάβαση και την παράνομη διαχείριση αποβλήτων· μαζί με άλλες παραβάσεις που επηρεάζουν το περιβάλλον, όταν ορίζονται ως εγκλήματα όπως η ρύπανση, οι παράνομα προκληθείσες μεγάλης κλίμακας δασικές πυρκαγιές, αδικήματα που προκαλούν εξάντληση των υδάτινων πόρων ή αδικήματα κατά προστατευόμενων θαλάσσιων ειδών².
5. Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ, καθώς και οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη³, που έχουν εξαιρετικό και ιδιαίτερα ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον και αντιμετωπίζουν ευρύ φάσμα απειλών, πρέπει να προστατεύονται επί ίσοις όροις με την κεντρική επικράτεια της ΕΕ.
6. Η πρόληψη και η αποτελεσματική δράση κατά του περιβαλλοντικού εγκλήματος μπορούν να μειώσουν τις επιπτώσεις ως προς το κόστος που σχετίζονται με την αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών και την αντιμετώπιση του αντικτύπου στην ανθρώπινη υγεία, για παράδειγμα στην περίπτωση παρανόμως απορριφθέντων αποβλήτων, που συνεπάγεται σημαντικό κόστος για τα κράτη μέλη.
7. Στις 8 Δεκεμβρίου 2016 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού εγκλήματος⁴.
8. Τον Ιούλιο του 2020 η στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας, που παρουσίασε η Επιτροπή, χαρακτήρισε το περιβαλλοντικό έγκλημα ως παράνομη επιχείρηση με αυξανόμενα κέρδη την οποία εκμεταλλεύονται εγκληματικά δίκτυα, και για την οποία απαιτείτο περαιτέρω δράση.

² Για παράδειγμα, αυτές που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 8 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1203 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου.

³ Καθορισμένες εξόχως απόκεντρες περιοχές: Γουαδελούπη, Γαλλική Γουιάνα, Ρεϊνιόν, Μαρτινίκα, Μαγιότ και Άγιος Μαρτίνος (Γαλλία), Αζόρες και Μαδέρα (Πορτογαλία) και Κανάριες Νήσοι (Ισπανία). Το καθεστώς υπερπόντιας χώρας και εδάφους αφορά 13 χώρες και εδάφη που ανήκουν σε τρία από τα κράτη μέλη της Ένωσης: τη Δανία, τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες.

⁴ 15412/16.

9. Τον Απρίλιο του 2021 η στρατηγική της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος 2021-2025 υπογράμμισε τις επιβλαβείς επιπτώσεις του περιβαλλοντικού εγκλήματος στη βιοποικιλότητα, την υγεία και την κοινωνική συνοχή εντός της ΕΕ και σε τρίτες χώρες· και ζήτησε την ενίσχυση της ικανότητας επιβολής σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Η στρατηγική αυτή συμπληρώθηκε από ένα ολοκληρωμένο σύνολο δράσεων προτεραιότητας στον οδικό χάρτη της ΕΕ για την καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών και του οργανωμένου εγκλήματος για την περίοδο 2024-2025, με έμφαση σε τέσσερις τομείς προτεραιότητας για αυξημένη δράση: ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κόμβων εφοδιαστικής, εξάρθρωση των δομών και των επιχειρηματικών μοντέλων τους μέσω της κατάσχεσης και δήμευσης των κερδών τους, εφαρμογή της διοικητικής προσέγγισης για την πρόληψη, και τη διεθνή συνεργασία.
10. Τον Μάιο του 2021 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων της ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος για την EMPACT 2022-2025⁵. Μία από αυτές τις προτεραιότητες είναι η εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων που εμπλέκονται σε κάθε μορφή περιβαλλοντικού εγκλήματος, με ειδική έμφαση στην παράνομη διακίνηση αποβλήτων και άγριων ειδών, καθώς και σε εγκληματικά δίκτυα και μεμονωμένους επιχειρηματίες με εγκληματικές δραστηριότητες που έχουν τη δυνατότητα να διεισδύουν σε νόμιμες επιχειρηματικές δομές σε υψηλό επίπεδο ή να συστήνουν δικές τους εταιρείες για τη διευκόλυνση των εγκλημάτων τους.
11. Στις 9 Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή ενέκρινε το αναθεωρημένο σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών⁶, το οποίο περιγράφει συγκεκριμένα μέτρα που καλύπτουν την πρόληψη, την εκπόνηση πολιτικής και νομοθεσίας, την επιβολή και τη διεθνή συνεργασία, με σκοπό την καταπολέμηση αυτού του είδους εγκλήματος. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του.
12. Οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού εγκλήματος θα πρέπει να βελτιωθούν, χρησιμοποιώντας ως βάση τα αποτελέσματα των επιχειρησιακών σχεδίων δράσης για το περιβαλλοντικό έγκλημα (ΕΣΔ) στο πλαίσιο της EMPACT, και να αναλυθούν υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων του 8ου γύρου αμοιβαίων αξιολογήσεων για το περιβαλλοντικό έγκλημα.

⁵ 8665/21 και 7101/23.

⁶ 14718/22.

13. Η νέα οδηγία για το περιβαλλοντικό έγκλημα⁷ τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο του 2024 και υιοθετεί μια ενδεδειγμένη και αναλυτική ολοκληρωμένη προσέγγιση για το περιβαλλοντικό έγκλημα. Διευρύνει τον κατάλογο των αδικημάτων που πρέπει να οριστούν ως εγκλήματα στο εθνικό δίκαιο και περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις κυρώσεις κατά φυσικών και νομικών προσώπων και σχετικά με την ενίσχυση της αλυσίδας επιβολής, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών συνεργασίας στο εσωτερικό των κρατών μελών και μεταξύ τους. Μια νέα σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου⁸ αναμένεται να οριστικοποιηθεί το τέταρτο τρίμηνο του 2024 και να ανοίξει για υπογραφές το πρώτο τρίμηνο του 2025.
14. Ο νέος κανονισμός για τις μεταφορές αποβλήτων⁹ περιέχει νέες σημαντικές διατάξεις σχετικά με την επιβολή κατά των παράνομων μεταφορών αποβλήτων που αφορούν, μεταξύ άλλων, τις επιθεωρήσεις, τις κυρώσεις και τη συνεργασία.
15. Για να διασφαλιστεί ότι τα εγκληματικά δίκτυα πίσω από τα περιβαλλοντικά εγκλήματα λογοδοτούν στην πράξη, είναι σημαντικό να συνεχιστεί η ενίσχυση της συνεργασίας στην επιβολή του νόμου και της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και πέραν αυτών.

⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1203 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου και την αντικατάσταση των οδηγιών 2008/99/ΕΚ και 2009/123/ΕΚ, ΕΕ L, 30.4.2024 (στο εξής: οδηγία για το περιβαλλοντικό έγκλημα).

⁸ Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης που θα υποκαταστήσει και αντικαταστήσει τη σύμβαση του 1998 για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (ETS αριθ. 172, 9.11.1998).

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1157 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για τις μεταφορές αποβλήτων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1257/2013 και (ΕΕ) 2020/1056 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, ΕΕ L, 30.4.2024.

16. Η διακρατική διάσταση του περιβαλλοντικού εγκλήματος που διαπράττεται από εγκληματικά δίκτυα απαιτεί την ενίσχυση της συνεργασίας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών, καθώς και τρίτων χωρών, διεθνών οργανισμών και άλλων δημόσιων και ιδιωτικών εταίρων, λαμβανομένων υπόψη, για παράδειγμα, των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού του 2015 για την κλιματική αλλαγή¹⁰ και των στόχων του παγκόσμιου πλαισίου Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ του 2022 για τη βιοποικιλότητα¹¹. Η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία σε διμερές επίπεδο με ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες. Η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει την αυξημένη συνεργασία μεταξύ διεθνών οργανισμών και φορέων που ασχολούνται με το περιβαλλοντικό έγκλημα (π.χ. Ιντερπόλ, UNODC, Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων¹², πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες όπως η Σύμβαση της Βασιλείας). Τον Νοέμβριο του 2010, ο ΠΟΤ, η Γραμματεία της Σύμβασης για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES), η Ιντερπόλ, το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC) και η Παγκόσμια Τράπεζα ίδρυσαν τη διεθνή κοινοπραξία για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας εις βάρος άγριων ειδών (ICCWC), με σκοπό την παροχή μεγαλύτερης στήριξης στις εθνικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου για θέματα άγριων ειδών, καθώς και σε περιφερειακά και υποπεριφερειακά δίκτυα για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου άγριων ειδών (δηλ. πανίδας και χλωρίδας). Τον Μάρτιο του 2024, στα συμπεράσματά του σχετικά με την πράσινη διπλωματία¹³, το Συμβούλιο απηύθυνε έκκληση για ενισχυμένη παγκόσμια συνεργασία για την αντιμετώπιση του διεθνούς περιβαλλοντικού εγκλήματος, υπογραμμίζοντας τη σημασία της εφαρμογής του τμήματος του αναθεωρημένου σχεδίου δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών που σχετίζεται με την ενίσχυση της παγκόσμιας συνεργασίας των χωρών προέλευσης, κατανάλωσης και διαμετακόμισης.

¹⁰ Ηνωμένα Έθνη, 2015, Η συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, διατίθεται στη διεύθυνση: https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf.

¹¹ Ηνωμένα Έθνη, 2022, Απόφαση που εγκρίθηκε από τη διάσκεψη των μερών της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα (παγκόσμιο πλαίσιο Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ για τη βιοποικιλότητα), διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-15/cop-15-dec-04-en.pdf>.

¹² Δύο σημαντικές διεθνείς επιχειρήσεις επιβολής του νόμου στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ) είναι η επιχείρηση Thunder (αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στον τομέα της δασοκομίας και των άγριων ειδών) και η επιχείρηση Demeter (αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης αποβλήτων και ουσιών που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος), στις οποίες συμμετέχουν υπάλληλοι των τελωνείων, της αστυνομίας, των συνοριακών ελέγχων, του περιβάλλοντος, των άγριων ειδών ή της δασοκομίας ανά τον κόσμο. Αυτή η παγκόσμια προσέγγιση καθιστά τις εν λόγω επιχειρήσεις επιτυχείς σε ετήσια βάση όσον αφορά τον αριθμό των αναφερόμενων υποθέσεων.

¹³ 7865/24.

17. Στις 21 Νοεμβρίου 2023 εγκρίθηκαν τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (ΛΑΚ)¹⁴, στα οποία το Συμβούλιο ζητεί να ενισχυθεί κατά προτεραιότητα η συνεργασία ΕΕ-ΛΑΚ σε θέματα δικαιοσύνης και ασφάλειας σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα πολλαπλά και ολοένα σοβαρότερα προβλήματα που προξενεί το διακρατικό οργανωμένο έγκλημα και που έχουν αρνητικές επιπτώσεις ένθεν και εκείθεν του Ατλαντικού. Σε αυτά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, το περιβαλλοντικό έγκλημα.
18. Υπάρχει επίσης περιθώριο για ενεργό συνεισφορά προς την Ιντερπόλ και για αποτελεσματικότερη διαβούλευση με αυτήν και με τις εν ενεργεία ομάδες εργασίας της επιτροπής περιβαλλοντικής συμμόρφωσης και επιβολής της Ιντερπόλ, η οποία θα επικεντρώνεται στις ζημίες στο φυσικό περιβάλλον και τα άγρια είδη, στο έγκλημα στον τομέα της δασοκομίας και στην περιβαλλοντική ρύπανση, καθώς και για διαβούλευση με το πρόγραμμα του ΠΟΤ για το περιβάλλον.
19. Διάφορα διεθνή, ευρωπαϊκά και περιφερειακά δίκτυα¹⁵ έχουν παράξει έργο στον τομέα της καταπολέμησης του περιβαλλοντικού εγκλήματος με στρατηγικούς ή επιχειρησιακούς στόχους, μεταξύ των οποίων το ευρωπαϊκό δίκτυο για την καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος (EnvicrimeNet), το ευρωπαϊκό δίκτυο εισαγγελέων για το περιβάλλον (ENPE), το δίκτυο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου του περιβάλλοντος (IMPEL) και το φόρουμ δικαστών για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUFJE). Δίκτυα αυτού του είδους έχουν καθοριστική σημασία για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και την ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων για την αντιμετώπιση του διασυνοριακού περιβαλλοντικού εγκλήματος. Θα πρέπει να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο οι —ειδικές για κάθε τομέα— ικανότητες των εν λόγω δικτύων για την εκπόνηση μιας επιχειρησιακής και στρατηγικής απάντησης στο περιβαλλοντικό έγκλημα.

¹⁴ 15737/23.

¹⁵ Τα δίκτυα αυτά περιλαμβάνουν την πρωτοβουλία «Ομάδα Ευρώπη» για τη διατήρηση πέντε μεγάλων δασών της Μεσοαμερικής, το δίκτυο εισαγγελέων για το περιβαλλοντικό έγκλημα στην περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας (ENPRO) και το δίκτυο JAGUAR, το οποίο είναι επίσης σημαντικό ως πλατφόρμα αστυνομικής συνεργασίας μεταξύ χωρών της Λατινικής Αμερικής και κρατών μελών της ΕΕ.

20. Η καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος απαιτεί στενή εθνική και διεθνή συνεργασία μεταξύ πολλών παραγόντων: δικαστικών αρχών, διοικητικών φορέων, αρχών επιβολής του νόμου, τελωνειακών αρχών, ΜΚΟ και ιδιωτικών εταίρων με ευθύνη για την προστασία των κοινωνιών όσον αφορά τόσο τον στρατηγικό σχεδιασμό όσο και την επιχειρησιακή δράση. Πρέπει επίσης να αναπτυχθούν συνέργειες με τις σχετικές περιβαλλοντικές ενώσεις, οι οποίες βρίσκονται συχνά στην πρώτη γραμμή όταν πρόκειται για ζητήματα καταστροφών στο περιβάλλον, καθώς και με την κοινωνία των πολιτών. Το ευρύ κοινό θα πρέπει να αποκτήσει μεγαλύτερη επίγνωση του ρόλου και των δυνατοτήτων του στην καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος και να ενθαρρύνεται να αναφέρει ενδείξεις για τέτοιου είδους εγκλήματα στις αρμόδιες αρχές.
21. Μια αποτελεσματικότερη δράση για την επιβολή του νόμου σε αυτόν τον τομέα — υποστηριζόμενη όταν είναι αναγκαίο από μυστικές επιχειρήσεις και ερευνητικά εργαλεία— είναι χρήσιμη για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αντιμετώπιση των εγκληματικών δικτύων και η διεξαγωγή στοχευμένων ερευνών, ο εντοπισμός, καθώς και η ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών και η εντατική επιχειρησιακή συνεργασία, λαμβανομένων υπόψη της ανάγκης παρακολούθησης της ροής του χρήματος και των προκλήσεων που σχετίζονται με την κατάχρηση του διαδικτυακού χώρου από εγκληματίες.
22. Η επιτυχής δράση για την αντιμετώπιση αυτής της απειλής απαιτεί επίσης σαφή κατανόηση και χαρτογράφηση της απειλής —στοιχεία που αποτελούν βασικά σημεία εκκίνησης για τον καθορισμό στρατηγικών προτεραιοτήτων—, καθώς και επικαιροποιημένες, ειδικές γνώσεις περί των εμπλεκόμενων παραγόντων, ιδίως σε σχέση με τους τομεακούς κανόνες που καθορίζουν το κανονιστικό πλαίσιο. Ως εκ τούτου, είναι υψίστης σημασίας η ύπαρξη καλά καταρτισμένων αρχών επιβολής του νόμου και δικαστικών αρχών για την επιτυχή καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος.
23. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα και να παρέχουν κατάλληλο επίπεδο εργαλείων και πόρων, όπως οι αναγκαίοι ανθρώπινοι πόροι, οι εργαστηριακές ικανότητες και οι αναλυτικές τεχνολογίες, καθώς και οι εξετάσεις των αδειοδοτήσεων, ενώ σε αυτά τα πλαίσια απαιτείται επίσης συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Οι έρευνες για το περιβαλλοντικό έγκλημα απαιτούν ενίοτε διεξοδικές έρευνες με χρήση επιστημονικών μεθόδων, δειγματοληψία και έλεγχο ουσιών (π.χ. χημικών ουσιών ή χρωματισμένων υγρών) για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων κατά περιβαλλοντικών εγκληματιών σε έναν εξαιρετικά σημαντικό και εξειδικευμένο τομέα. Για τη συλλογή αυτών των αποδεικτικών στοιχείων απαιτούνται επιστήμονες και εξειδικευμένοι τεχνικοί εμπειρογνώμονες.

24. Οι πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν τα τελευταία χρόνια για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας για την καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος θα πρέπει να τύχουν αναγνώρισης. Δεδομένου ότι το περιβαλλοντικό έγκλημα έχει καταστεί προτεραιότητα της EMPACT (2018-2021· 2022-2025), η Ευρωπόλ έχει καταρτίσει έργο ανάλυσης για το περιβαλλοντικό έγκλημα και έχει στηρίξει τα κράτη μέλη στις ποινικές τους έρευνες σχετικά με όλα τα φαινόμενα περιβαλλοντικού εγκλήματος. Η Ευρωπόλ αποτελεί επίσης, μαζί με την EMPACT, κινητήριο τροχό των σχετικών επιχειρησιακών σχεδίων δράσης της EMPACT και εκπονεί εκθέσεις σχετικά με το περιβαλλοντικό έγκλημα¹⁶.
25. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) διαδραματίζει ενεργό ρόλο στην καταπολέμηση της περιβαλλοντικής απάτης και συνεργάζεται στενά με τις τελωνειακές αρχές για τη στήριξη των διασυνοριακών ερευνών και τον συντονισμό ή τη συμμετοχή σε κοινές τελωνειακές επιχειρήσεις σε αυτόν τον τομέα.
26. Η Eurojust διαδραματίζει επίσης καίριο ρόλο στην καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος. Διαθέτει εκτεταμένη πείρα στην αντιμετώπιση υποθέσεων διασυνοριακού περιβαλλοντικού εγκλήματος που παραπέμπονται σε αυτήν, μεταξύ άλλων διευκολύνοντας συνεδριάσεις συντονισμού, κέντρα συντονισμού και στηρίζοντας κοινές ομάδες έρευνας. Η Eurojust καταρτίζει εκθέσεις σχετικά με υποθέσεις, όπως μια έκθεση σχετικά με υποθέσεις που σχετίζονται με το περιβαλλοντικό έγκλημα, με σκοπό την ανάδειξη των εμποδίων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Η εν λόγω έκθεση εφιστά επίσης την προσοχή στη σημασία των μηχανισμών συντονισμού σε εθνικό επίπεδο, στον δυσανάλογα μικρό αριθμό υποθέσεων περιβαλλοντικού εγκλήματος που παραπέμπονται για δικαστικό συντονισμό και συνεργασία σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, καθώς και στη σημασία των δυσκολιών στη διασυνοριακή δικαστική συνεργασία που προκύπτουν από διαφορές στις νομικές έννοιες και τις κυρώσεις όσον αφορά το περιβαλλοντικό έγκλημα στην εθνική νομοθεσία.
27. Η ψηφιοποίηση της επικοινωνίας στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας μπορεί επίσης να συμβάλει σημαντικά στη διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας για να στηριχθεί η καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος.

¹⁶ Όπως η πρόσφατη έκθεση με τίτλο «Καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος: Βασικές απειλές και προκλήσεις» (9251/24).

28. Η πρόσβαση σε ειδικά ερευνητικά μέσα, όπως η μυστική παρακολούθηση και τα διακριτικά ερευνητικά μέσα (πληροφορίες από ανθρώπινους πόρους) για την καταπολέμηση σοβαρών ή οργανωμένων περιβαλλοντικών εγκλημάτων, δεν είναι πάντα διαθέσιμη στα κράτη μέλη, τα οποία σε μεγάλο βαθμό έχουν στη διάθεσή τους μόνο τυποποιημένα ερευνητικά μέσα. Το γεγονός αυτό περιορίζει την αποτελεσματικότητα στην καταπολέμηση των εγκληματικών δικτύων και παρεμποδίζει τη διασυνοριακή συνεργασία, για παράδειγμα όταν η παρακολούθηση που διατάσσεται σε ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να συνεχιστεί ή να συμπληρωθεί σε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος¹⁷.
29. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις διαδικασίες στις οποίες βασίζονται οι συνήθεις μορφές περιβαλλοντικού εγκλήματος στον επιχειρηματικό τομέα, οι οποίες θα μπορούσαν να προληφθούν και να μετριαστούν με διοικητικά μέσα καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως με την εφαρμογή συστημάτων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, εξαιρουμένης της ενοικίασης χώρων.
30. Δεν μπορούν όλοι οι δικαστές, οι εισαγγελείς και οι ανακριτές να διαθέτουν εξειδικευμένη εμπειρογνώμοσύνη για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής διερεύνησης του εγκλήματος σε αυτόν τον τομέα.
31. Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη σημασία της παροχής επαρκούς κατάρτισης στο πλαίσιο της βελτίωσης της ικανότητας πρόληψης, εντοπισμού, διερεύνησης και δίωξης του περιβαλλοντικού εγκλήματος και των συναφών αδικημάτων, καθώς και στην προτεραιότητα της επένδυσης στην ανάπτυξη ενός προγράμματος κατάρτισης για το περιβαλλοντικό έγκλημα καθώς και για τη νομιμοποίηση των παράνομων κερδών που αποκομίζει, ώστε να αναπτυχθούν οι δεξιότητες και οι γνώσεις που πρέπει να διαθέτουν η κοινότητα επιβολής του νόμου, οι εισαγγελείς και το δικαστικό σώμα στην Ευρώπη.

¹⁷ Βλ. σύσταση (ΕΕ) 2022/915 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2022, σχετικά με την επιχειρησιακή συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου.

Το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη:

32. Να μεταφέρουν εγκαίρως στο εθνικό τους δίκαιο τη νέα οδηγία για το περιβαλλοντικό έγκλημα. Κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διατύπωση των νέων αδικημάτων και των μέτρων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα της επιβολής του νόμου. Θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο εκ των προτέρων ανταλλαγής υφιστάμενων βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών προκειμένου να επιτευχθεί ισοδύναμο επίπεδο προστασίας.
33. Να επιδιώξουν την ταχεία υιοθέτηση εθνικών στρατηγικών και τη θέσπιση αποτελεσματικών εθνικών μηχανισμών συντονισμού και ανταλλαγής δεδομένων με κατάλληλες ικανότητες, κυρίως όσον αφορά τη συλλογή πληροφοριών και την κατάρτιση στατιστικών. Στο πλαίσιο αυτό, να διευκολύνει την ανάπτυξη ικανοτήτων και την εξειδίκευση του σχετικού προσωπικού των φορέων που συμμετέχουν στους εν λόγω μηχανισμούς, μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση της κατάρτισης για το περιβαλλοντικό έγκλημα στα εθνικά προγράμματα σπουδών των σχετικών ακαδημιών και σχολών κατάρτισης.
34. Να προωθήσουν την εθελοντική εξειδίκευση και να διευκολύνουν την αποτελεσματική διερεύνηση των εγκλημάτων σε αυτόν τον τομέα, να εξετάσουν το ενδεχόμενο ανάπτυξης κατάλληλων διαδικασιών για την έγκαιρη διάθεση των εν λόγω εξειδικευμένων ικανοτήτων προς συνδρομή των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών. Κατά την προώθηση της εξειδίκευσης αυτής, θα πρέπει να γίνονται σεβαστές η ανεξαρτησία και η αυτονομία δικαστών και εισαγγελέων.
35. Κατά τη δίωξη του διασυνοριακού περιβαλλοντικού εγκλήματος οργανωμένου χαρακτήρα, να ενθαρρύνουν, κατά περίπτωση, την πλήρη αξιοποίηση των ευκαιριών που προσφέρουν οι κοινές ομάδες έρευνας με τη διευκόλυνση της Eurojust και του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου (ΕΔΔ) και να διασφαλίζουν τις νομικές και οργανωτικές συνθήκες για ομαλή δικαστική συνεργασία. Να αξιοποιήσουν τη συνδρομή της Eurojust ώστε να διευκολύνεται και να επιταχύνεται η διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών και η συνεργασία σε δικαστικό επίπεδο προκειμένου να διαμορφώνονται κοινές στρατηγικές για την έρευνα και τη δίωξη σε ποινικές διαδικασίες που είτε συνδέονται είτε εξελίσσονται παράλληλα, με σκοπό να διευκολύνεται η διαβίβαση και η εκτέλεση των ευρωπαϊκών και διεθνών μέσων δικαστικής συνεργασίας. Ειδικότερα, να εξετάσουν το ενδεχόμενο ορισμού εθνικών εστιακών σημείων και δημιουργίας εξειδικευμένων μονάδων επιβολής του νόμου και εισαγγελικών μονάδων, καθώς και να ενθαρρύνουν τη στοχευμένη κατάρτιση όσων μελών του δικαστικού σώματος αντιμετωπίζουν συχνά τέτοιες υποθέσεις.

36. Να παρέχουν κίνητρα για την ανάπτυξη και την υιοθέτηση ψηφιακών και καινοτόμων εργαλείων που θα επιτρέψουν στις ερευνητικές υπηρεσίες να κινούνται ταχύτερα και αποτελεσματικότερα¹⁸.
37. Να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρουν τα διαθέσιμα κονδύλια της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας.
38. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της EMPACT, να έρχονται σε επαφή και να συνεργάζονται, όποτε είναι αναγκαίο, με κράτη μέλη και εταίρους εκτός ΕΕ στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου με πραγματικά επιχειρησιακό χαρακτήρα, στη διεξαγωγή επιχειρήσεων επιβολής του νόμου κατά διασυνοριακών μορφών εγκλήματος, να κάνουν την ευρύτερη δυνατή χρήση των υφιστάμενων μέσων για την επιχειρησιακή συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου και να προτείνουν και να ηγούνται τυχόν αναγκαίων επιχειρησιακών δράσεων στο σχετικό επιχειρησιακό σχέδιο δράσης. Τα συστήματα αυτά συμβάλλουν επίσης στο να δοθεί η αναγκαία ώθηση για να ενισχυθεί η καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος, το οποίο εξακολουθεί να αποτελεί μέση προτεραιότητα για ορισμένες αστυνομικές δυνάμεις.
39. Στο πλαίσιο της καταπολέμησης του διασυνοριακού περιβαλλοντικού εγκλήματος, να καλλιεργούν αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών, οι οποίες διαδραματίζουν καίριο ρόλο στον εντοπισμό φορτίων που παραβιάζουν τους περιβαλλοντικούς κανόνες, και μεταξύ των περιβαλλοντικών αρχών σε περίπτωση υπονοιών για την εξακρίβωση παράνομων δραστηριοτήτων, διερευνώντας ροές και καταπολεμώντας στρατηγικές που στοχεύουν στην παράκαμψη των κανόνων/ελέγχων και ανταλλάσσοντας πληροφορίες μεταξύ των κρατών μελών και με άλλες αρχές (μέσω του CSW EU-CERTEX ή της CENcomm, κατά περίπτωση), καθώς και με την Επιτροπή (TAXUD και OLAF, μέσω των CRMS και AFIS).

¹⁸ Στο πλαίσιο αυτό, οι αρχές των κρατών μελών ενθαρρύνονται να λάβουν υπόψη τα ερευνητικά έργα PERIVALLON και EMERITUS που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ μέσω του «Ορίζων Ευρώπη» και βρίσκονται σε εξέλιξη αυτή τη στιγμή, τα οποία αναπτύσσουν εργαλεία για την παροχή βελτιωμένης, ολοκληρωμένης εικόνας πληροφοριών για το οργανωμένο περιβαλλοντικό έγκλημα και σχεδιάζουν τεχνολογίες εντοπισμού με βάση γεωχωρικές πληροφορίες, τηλεπισκόπηση, διαδικτυακή παρακολούθηση, ανάλυση, εκτίμηση επικινδυνότητας και τεχνολογίες προληπτικής ανάλυσης για την υποστήριξη ερευνητικών ικανοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος. Επιπλέον, αναπτύσσονται συμπληρωματικά προγράμματα κατάρτισης για την καλλιέργεια των ικανοτήτων των αρχών επιβολής του περιβαλλοντικού δικαίου.

40. Προκειμένου για περιβαλλοντικά εγκλήματα που συνδέονται με παράνομες διασυνοριακές μεταφορές, δεδομένου του θεμελιώδους ρόλου των τελωνειακών αρχών στην καταπολέμηση του φαινομένου αυτού, να διασφαλίζουν ότι χρησιμοποιείται συστηματικά το AFIS (σύστημα πληροφοριών κατά της απάτης). Παρότι αποτελεί τον κύριο ασφαλή δίαυλο επικοινωνίας για τις τελωνειακές αρχές, μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί από τις αρχές επιβολής του νόμου και τις διοικητικές αρχές στα κράτη μέλη και ακόμη και σε τρίτες χώρες. Η επικοινωνία μέσω του AFIS μπορεί να διασφαλίσει τον συντονισμό μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων αρχών, δεδομένου ότι οι διοικητικές επιθεωρήσεις/αξιολογήσεις αποτελούν συχνά το πρώτο βήμα για τον εντοπισμό παράνομων μεταφορών.
41. Να συνιστούν την εκτεταμένη χρήση των υφιστάμενων ασφαλών διαύλων επικοινωνίας από τις αρχές επιβολής του νόμου που έχουν ήδη πρόσβαση σε αυτούς (συμπεριλαμβανομένων των τελωνειακών αρχών), και συγκεκριμένα της εφαρμογής δικτύου ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών (SIENA) της Ευρωπόλ και, όποτε είναι αναγκαίο, του παγκόσμιου συστήματος ασφαλών αστυνομικών επικοινωνιών της Ιντερπόλ [I-24/7], προκειμένου να διασφαλίζεται η ταχεία και ολοκληρωμένη διαβίβαση επιχειρησιακών πληροφοριών σχετικά με υποθέσεις διασυνοριακού περιβαλλοντικού εγκλήματος και, σύμφωνα με τον κανονισμό Ευρωπόλ, να συμπεριλαμβάνουν την Ευρωπόλ στις εν λόγω ανταλλαγές, ώστε η Ευρωπόλ να μπορεί να στηρίζει καλύτερα τόσο τις εθνικές όσο και τις κοινές έρευνες με καλύτερη ποιότητα ανάλυσης και διασταύρωσης στοιχείων.
42. Να χαρτογραφούν τις απειλές και να προσδιορίζουν τις απειλές προτεραιότητας με βάση μια αξιόπιστη, ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη εικόνα της κατάστασης, η οποία απαιτεί εκτεταμένη ανταλλαγή πληροφοριών και κατάλληλες εργασίες ανάλυσης μεταξύ των κρατών μελών και με την Ευρωπόλ, την OLAF και άλλους σχετικούς φορείς όπως η Ιντερπόλ, ο ΠΟΤ, οι γραμματείες της σύμβασης για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES) και των συμβάσεων της Βασιλείας, του Ρότερνταμ και της Στοκχόλμης (BRS MEA).
43. Για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης απειλής, να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε πιθανές διοικητικές προσεγγίσεις αυτής της μορφής εγκλήματος, ιδίως για την αποτροπή της διαφθοράς που συνδέεται με την απειλή.

44. Κατά τη διερεύνηση και τη δίωξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος, σύμφωνα και με τις συστάσεις της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (FATF) και τις διατάξεις της οδηγίας για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων¹⁹, να κινούν χρηματοοικονομικές έρευνες παράλληλα με ποινικές έρευνες ώστε να εφαρμόζεται στην πράξη η αρχή της «παρακολούθησης της ροής του χρήματος», ιδίως κατά του διασυνοριακού περιβαλλοντικού εγκλήματος, με στόχο τη διατάραξη της λειτουργίας και την εξάρθρωση των εγκληματικών δικτύων πίσω από τις μεμονωμένες υποθέσεις. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η συστηματική έναρξη χρηματοοικονομικών ερευνών, καθώς και η χρήση κατάλληλων εργαλείων για την αποτελεσματική και ταχεία ανίχνευση, τον εντοπισμό, τη δέσμευση και τη δήμευση προϊόντων εγκλήματος και περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες. Για τον σκοπό αυτό, να ενισχύσουν ή να καθιερώσουν σε εθνικό επίπεδο συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των εξειδικευμένων αρχών επιβολής του νόμου, μέσω της ανταλλαγής σχετικών χρηματοοικονομικών πληροφοριών, γνώσεων και κατάρτισης σχετικά με τους κινδύνους και τα είδη παράνομων δραστηριοτήτων που σχετίζονται με περιβαλλοντικά εγκλήματα με βάση το δίκαιο της ΕΕ, όπως η οδηγία για την ανάκτηση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων.
45. Σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να συστηματοποιήσουν τις χρηματοοικονομικές έρευνες για τον εντοπισμό της κυκλοφορίας παράνομων κεφαλαίων και να εξετάσουν το ενδεχόμενο χρήσης δημευμένων περιουσιακών στοιχείων, όπου αυτό είναι εφικτό και σκόπιμο για σκοπούς δημόσιου συμφέροντος ή κοινωνικούς σκοπούς, όπως η συμβολή σε μέτρα διατήρησης της φύσης.
46. Να εντάσσουν επαγγελματίες ειδικευμένους στις ψηφιακές έρευνες σε εξειδικευμένες μονάδες επιβολής του νόμου που είναι αφιερωμένες στην καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος, όταν χρειάζεται.
47. Κατά την εκπόνηση εθνικών στρατηγικών, να περιλαμβάνουν κατάρτιση για την επακόλουθη διάδοση της στρατηγικής σε όλο το αρμόδιο προσωπικό και τις αρμόδιες αρχές. Είναι επίσης σημαντικό να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη, μεταξύ άλλων με τις τοπικές κοινότητες και τους νέους, ώστε να ενημερώνονται για τις συνέπειες των αδικημάτων.

¹⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1260 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024, για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων (ΕΕ L, 2024/1260, 2.5.2024).

48. Να καταβάλλουν προσπάθειες για τη δημιουργία, σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και τον ιδιωτικό τομέα, στοχευμένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης για την ευαισθητοποίηση του κοινού, την αύξηση της προθυμίας των πολιτών που αντιλαμβάνονται παράνομες δραστηριότητες να τις καταγγέλλουν και την εκπαίδευση των παιδιών ώστε να δίνουν προτεραιότητα στην ασφάλεια του περιβάλλοντός τους για την προστασία του.
49. Να λαμβάνουν υπόψη τις υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές, όπου το επιτρέπουν οι εθνικές δομές, όπως η διεύθυνση επιβολής του νόμου για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία (CESAN, Γαλλική Χωροφυλακή) (Γαλλία), το κέντρο κατάρτισης των Carabinieri στη Sabaudia (Ιταλία), η εθνική υπηρεσία πληροφοριών περιβάλλοντος της υπηρεσίας προστασίας της φύσης της ισπανικής Guardia Civil (SEPRONA), η υπηρεσία προστασίας της φύσης και του περιβάλλοντος (SEPNA) της εθνικής δημοκρατικής φρουράς (GNR, πορτογαλική χωροφυλακή) και οι ομάδες αποτελεσματικής επιχειρησιακής δράσης για τον εντοπισμό παράνομων μεταφορών αποβλήτων στη Σλοβενία, οι οποίες χρησιμοποιούν πολυκλαδική προσέγγιση, καθώς και την ανάγκη τα κράτη μέλη να διαθέτουν επαρκείς ικανότητες σε όλους τους σχετικούς οργανισμούς.
50. Να λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές δραστηριότητες του ευρωπαϊκού δικτύου υπηρεσιών τεχνολογιών επιβολής του νόμου (ENLETS) για την πράσινη αστυνόμευση.
51. Κατά περίπτωση, να ενημερώνουν το ευρύ κοινό σχετικά με επιτυχείς υποθέσεις πρόληψης και δίωξης του περιβαλλοντικού εγκλήματος, ώστε να διευρυνθεί η εμβέλεια των επιμέρους δράσεων.
52. Να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη εργαλείων, με συντονισμένο τρόπο, για την προώθηση του ελέγχου των αποβλήτων (τόσο στις χώρες προέλευσης όσο και στις χώρες προορισμού), για τη γρήγορη και αποτελεσματική διάθεση των απαραίτητων πληροφοριών και, εάν χρειάζεται, να τις συγκρίνουν με τα δεδομένα για την πρόληψη, σε ορισμένες περιπτώσεις, της μεταφοράς ή της αποθήκευσης πολύ επικίνδυνων αποβλήτων, και να προσδιορίζουν αν οι εν λόγω μεταφορές και η αποθήκευση είναι σύνομες.

Το Συμβούλιο καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

53. Να παρακολουθεί στενά την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της νέας οδηγίας για το περιβαλλοντικό έγκλημα και να στηρίζει τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη στην εφαρμογή της.
54. Να διερευνήσει δυνατότητες ενίσχυσης των κρατών μελών για να στηρίξουν την ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών για την καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος στο πλαίσιο των διαθέσιμων κονδυλίων και με τη στήριξη των αρμόδιων οργανισμών.
55. Να εμπλέξει τους βασικούς παράγοντες των σχετικών επιχειρησιακών σχεδίων δράσης της EMPACT στον σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων, ώστε να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη προσπαθειών ή δράσεων.
56. Να προωθεί βέλτιστες πρακτικές για τον εθνικό συντονισμό και να προωθεί τη χρήση των υφιστάμενων πλατφορμών της Ιντερπόλ, των τεσσάρων δικτύων (IMPEL, ENPE, EUFJE, EnviCrimeNet) και ιδίως της πλατφόρμας εμπειρογνομόνων της Ευρωπόλ, καθώς και της Eurojust σε εισαγγελικό επίπεδο, για την ενίσχυση της ανταλλαγής των εν λόγω βέλτιστων πρακτικών.
57. Να συνεχίσει και να ενισχύσει περαιτέρω τη συνεργασία της με τα υφιστάμενα δίκτυα επαγγελματιών επιβολής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, όπως το IMPEL (επιθεωρητές)· το ENPE (εισαγγελείς)· το EUFJE (δικαστές)· και του EnviCrimeNet (αστυνομικοί και άλλα όργανα επιβολής του νόμου)· και να διαδώσει τα αποτελέσματα των εργασιών τους.

Το Συμβούλιο καλεί την Ευρωπόλ:

58. Να συνεχίσει να στηρίζει τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου της ΕΕ στις ποινικές έρευνες τους σχετικά με όλα τα φαινόμενα περιβαλλοντικού εγκλήματος, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις νέες προκλήσεις που συνδέονται με την παράνομη μεταφορά αποβλήτων, το παράνομο εμπόριο φθοριούχων αερίων και άλλων ουσιών που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, τους μηχανισμούς εξαπάτησης σε τομείς σχετικούς με το περιβάλλον, καθώς και την παράνομη υλοτομία, το λαθρεμπόριο ξυλείας και άγριων ειδών και τα αδικήματα κατά προστατευόμενων θαλάσσιων ειδών, καθώς και τις συνέπειες για τη δημόσια υγεία.
59. Να συνεχίσει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με συναφείς διασυνοριακές υποθέσεις και να συνεργάζονται ενεργά με την Ευρωπόλ, κατά περίπτωση.
60. Να ενισχύσει τους δεσμούς της με τις ενεργές ομάδες εργασίας και την ειδική ομάδα της επιτροπής της Ιντερπόλ για το περιβαλλοντικό έγκλημα, ιδίως στον τομέα της καταπολέμησης των παράνομων εξαγωγών και εισαγωγών μεταφορών αποβλήτων, του λαθρεμπορίου απειλούμενων ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας και της παραποίησης εγγράφων που χρησιμοποιούνται στο νόμιμο εμπόριο των εν λόγω εμπορευμάτων και των εργασιών του ΠΟΤ.
61. Να διερευνήσει πιθανές λύσεις σε επίπεδο ΕΕ για τη μείωση της σχετικής με τα έγγραφα απάτης μέσω της επέκτασης της συμμετοχής στον σχετικό κοινό οριζόντιο στρατηγικό στόχο της EMPACT.

Το Συμβούλιο καλεί τη Eurojust:

62. Να εξακολουθήσει να ενθαρρύνει και να στηρίζει τα κράτη μέλη να συστήνουν κοινές ομάδες έρευνας στον τομέα αυτό.
63. Να διευκολύνει τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να βελτιωθεί η εφαρμογή του νομικού πλαισίου που αποσκοπεί στην καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος.
64. Να συνεργαστεί με το ΕΔΚΔ για να διασφαλίσει ότι οι νέες κατευθυντήριες γραμμές, οι βέλτιστες πρακτικές και οι συστάσεις που απορρέουν από την πείρα στην εξέταση υποθέσεων της Eurojust και την εκτενή συναφή νομοθεσία τίθενται στη διάθεση εισαγγελέων και δικαστών το συντομότερο δυνατόν, ώστε να είναι έτοιμοι να υπηρετήσουν αποτελεσματικά τη δικαιοσύνη στο πλαίσιο της καταπολέμησης του περιβαλλοντικού εγκλήματος.

Το Συμβούλιο καλεί το EnviCrimeNet:

65. Να συνεχίσει να στηρίζει τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών με την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών.
66. Να συνεχίσει να παρακολουθεί τα έργα, τις πρωτοβουλίες της ΕΕ και την έρευνα στον τομέα της καταπολέμησης του περιβαλλοντικού εγκλήματος σε συντονισμό με τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται στα επιχειρησιακά σχέδια δράσης της EMPACT.
67. Να δίνει μεγαλύτερη έμφαση στον ρόλο των διαδικτυακών δραστηριοτήτων και στις πτυχές που σχετίζονται με τις χρηματοοικονομικές έρευνες.
68. Να παράσχει στήριξη στις χώρες για τη θέσπιση ή την αναθεώρηση της εθνικής περιβαλλοντικής στρατηγικής τους.

Το Συμβούλιο καλεί τον CEPOL:

69. Να συνεχίσει να στηρίζει την κοινότητα επιβολής του νόμου στην ΕΕ και να παρέχει αυξημένες ικανότητες κατάρτισης στα κράτη μέλη όσον αφορά την πρόληψη και τη διερεύνηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος, με βάση τις στρατηγικές προτεραιότητες κατάρτισης που προσδιορίστηκαν από την EU-STNA 2022-2025, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και το δίκτυο των οργανισμών δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων, καθώς και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των επιχειρησιακών αναγκών κατάρτισης (OTNA) σχετικά με το περιβαλλοντικό έγκλημα.

Το Συμβούλιο καλεί το δίκτυο Jaguar:

70. Να αυξήσει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Λατινικής Αμερικής, της Καραϊβικής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενθαρρύνοντας τις τρίτες χώρες των περιοχών αυτών να ενισχύσουν τη συνεργασία με την Ευρώπη, να ενθαρρύνει τις αρμόδιες αρχές των περιοχών αυτών να έχουν τακτική και ενεργό συνεργασία με βάση τις προγραμματισμένες συντονισμένες επιχειρήσεις, να αυξάνει τον αριθμό και το πεδίο εφαρμογής των επιχειρήσεων και να ανταλλάσσει εμπειρίες μετά από συμβάντα καθώς και διδάγματα που αντλήθηκαν.
71. Να στηρίζει το Συμβούλιο για την επίτευξη των συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, τα οποία εγκρίθηκαν στις 21 Νοεμβρίου 2023 στον τομέα της καταπολέμησης του περιβαλλοντικού εγκλήματος.